

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
ІНСТИТУТ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ НАПН УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО «РІДНА ШКОЛА»
AUTONOMOUS UNIVERSITY OF ZACATECAS (MEXICO)
EUROPEAN INSTITUTE OF FURTHER EDUCATION (EIDV) (SLOVAKIA)
ISRAEL TRAUMA COALITION (ISRAEL)
Sky Tel OÜ (Estonia)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VIII Міжнародної конференції

**Актуальні проблеми освітнього
процесу в контексті європейського вибору України**

12 листопада 2025 року

*м. Київ
КНУБА*

УДК 37.09

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Київського національного університету будівництва і архітектури
(протокол № 39 від 25 грудня 2025 року)*

Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України: матеріали VIII Міжнародної конференції (12 листопада 2025 року). – Київ: Видавництво Ліра-К, 2026. – 836 с.

ISBN 978-617-520-492-4

У матеріалах VIII Міжнародної конференції «Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України» висвітлюються актуальні питання професійної (професійно-технічної) освіти: вітчизняний та зарубіжний досвід; психолого-педагогічне забезпечення освітнього процесу: сучасні виклики; сучасні проблеми викладання інженерно-технічних та гуманітарних дисциплін.

Матеріали конференції розраховані на науково-педагогічних, наукових працівників у галузі педагогіки, психології, соціології, викладачів, аспірантів, студентів, а також на соціальних педагогів, соціологів, практичних психологів і соціальних працівників.

УДК 37.09

За зміст поданих матеріалів несуть відповідальність їх автори.

© КНУБА, 2026

Список використаних джерел

1. Starczyk-Kołbyk A., Jędras I. Integrated Risk Assessment in Construction Contracts: Comparative Evaluation of Risk Matrix and Monte Carlo Simulation on a High-Rise Office Building Project // Applied Sciences. 2025. 15(17):9371. <https://doi.org/10.3390/app15179371>
2. Zhang L., Li H., Wong J.K.W. Risk Management Strategies in Construction Projects: A Review // Journal of Construction Engineering and Management. 2023. 149(5): 04023025. [https://doi.org/10.1061/\(ASCE\)CO.1943-7862.0002512](https://doi.org/10.1061/(ASCE)CO.1943-7862.0002512)
3. Красильник Ю.С., Корчова Г.Л., Руденко М.В. Методика проведення навчальних занять в умовах дистанційного навчання: навчальний посібник для викладачів та здобувачів вищої освіти. Київ: КНУБА, 2021. 156 с.
4. Рижакова Г.М., Чуприна Ю.А., Гавриков Д.О., Бородавко М.В. Формування будівельного кластеру у форматі державних інвестиційних цільових програм// Збірник наукових праць «Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин». – Вип. 40. Економічний. – К.: КНУБА, 2019. – С. 19-25.
5. Руденко М.В., Красильник Ю.С., Корчова Г.Л. Методика викладання у вищій школі. К.: КНУБА, 2022. 296 с.

УДК 016:929

Бондаренко Андрій Миколайович,

здобувач вищої освіти навчальної групи ПНМ-25

Київського національного університету будівництва і архітектури;

науковий керівник: Корчова Галина Леонідівна,

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри професійної освіти

Київського національного університету будівництва і архітектури

ЖИТТЄВИЙ ШЛЯХ МАРІЇ МОНТЕССОРІ ТА СТАНОВЛЕННЯ ЇЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ СИСТЕМИ

Проблема виховання дітей є однією із ключових у педагогічній науці. Одним із найвідоміших підходів до виховання є методика Марії Монтесорі, яка базується на принципі вільного виховання. Марія Монтесорі (1870–1952) – видатна італійська педагогиня, яка розробила власну систему виховання, засновану на свободі, самостійності та природному розвитку дитини. Головною ідеєю її підходу є вільне виховання, яке передбачає створення таких умов, за яких дитина навчається без примусу, проявляючи ініціативу та самостійність.

Педагог, філософ Марія Монтесорі була першою в Італії жінкою - лікарем. Працюючи на початку своєї педагогічної кар'єри з дітьми із затримкою психічного розвитку, вона розробила власний метод розвитку органів чуття, який згодом почала застосовувати в практиці раннього розвитку здорових дітей. Її педагогічна система базувалася на ідеях вільного виховання, тобто дитиноцентризму, неприпустимості будь-якого авторитарного тиску на дитину, поваги до її особистості [1].

Провідною тезою М.Монтессорі є думка про те, що існує особливий світ дитинства, і що розвиток дитини підпорядковується законам природи. Тому навчання має бути природним, радісним, відповідати періодам індивідуального розвитку дитини [2].

Марія Монтессорі народилася 31 серпня 1870 року в Італії, у місті К'яравалле. Її родина належала до середнього класу, а батько працював фінансистом. Виховання Марії відзначалося строгою дисципліною, але водночас її мати підтримувала інтерес доньки до науки. З дитинства Марія цікавилася технічними та природничими науками, що було нетиповим для жінок того часу. [3]

У 1896 році Марія Монтессорі отримала диплом лікаря і почала працювати в Римській психіатричній клініці, де займалася лікуванням дітей з розладами розвитку. Саме цей досвід спонукав її до пошуку нових педагогічних методів, що сприяли б розвитку дітей із когнітивними особливостями.

Спостерігаючи за дітьми з психічними порушеннями, Монтессорі помітила, що вони здатні засвоювати знання через сенсорний досвід та маніпуляцію предметами. Вона почала експериментувати з навчальними матеріалами, що включали тактильні та візуальні стимули. Її методи принесли вражаючі результати: діти, яких вважали "неосвічуваними", почали вчитися читати, писати та рахувати [4].

У 1907 році вона відкрила свою першу "Будинок дитини" (*Casa dei Bambini*) в римському районі Сан-Лоренцо. Цей заклад став експериментальним простором, де Монтессорі впроваджувала свої педагогічні методи. Вона спостерігала, як діти природним чином тягнуться до навчання, коли мають свободу вибору та доступ до спеціально розроблених матеріалів.

Початок ХХ століття був періодом активних соціальних і наукових змін. У Європі поширювалися ідеї гуманізму, прогресивної педагогіки та фемінізму. Монтессорі розглядала освіту як засіб для суспільних змін, стверджуючи, що правильне виховання дітей може сприяти побудові більш мирного світу.

Під час Другої світової війни Монтессорі активно виступала за мирне виховання та інтернаціоналізм. У цей період вона жила в Індії, де впроваджувала свою систему навчання в місцевих школах. Її ідеї про повагу до дитини та її природного розвитку знайшли підтримку в багатьох країнах.

До кінця свого життя Марія Монтессорі продовжувала викладати, писати книги та пропагувати свої педагогічні ідеї.

Вона померла у 1952 році в Нідерландах, залишивши по собі величезний спадок у сфері освіти. Її методика залишається актуальною і сьогодні, а школи Монтессорі працюють у понад 140 країнах світу. [3]

Список використаних джерел

1. Педагогічна система Марії Монтессорі. URL: <https://museduc.wixsite.com/music-club/single-post/2015/04/22/%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0-%D0%BC%D0%B0%D1%80%D1%96%D1%97-%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D1%82%D0%B5%D1%81%D1%81%D0%BE%D1%80%D1%96-18701952>
2. Методика виховання Монтессорі. Основи. URL: https://starylev.com.ua/blogs/metodyka-vyhovannya-montessori-osnovy?srsId=AfmBOoKBVTApa-RkdK2xj1cNca1Om-3_2vztSTxxSYc4CFbHR84QS40
3. Kramer, R. *Maria Montessori: A Biography*. University of Chicago Press. 1988.
4. Montessori, M. *The Montessori Method*. New York: Frederick A. Stokes Company. 1912.
5. Корчова Г.Л., Корчовий М.М. Профілактика статевих девіацій у молодіжному середовищі: навч. посібник. К.: “Хай-Тек-Прес”, 2007. 140 с.
6. Методика професійної освіти: навч. посіб. / Д. О. Чернишев, К. І. Почка, Г. Л. Корчова, Ю. С. Красильник, М. В. Руденко. Київ: КНУБА, 2024. 217 с.
7. Руденко М.В., Калениченко Р.А., Капосльоз Г.В., Корчова Г.Л. Основи професійної освіти. К.: ЦП Компрінт, 2018. 613 с.
8. Лапаєнко С. В. Інтегрування результатів наукових досліджень педагогічної спадщини Марії Монтессорі в освітній процес. *Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України*: матеріали VII Міжнародної конференції (14 листопада 2024 року). Київ: Видавництво Ліра-К, 2025. С. 243–247. DOI: <https://doi.org/10.59647/978-617-520-999-8/1>.
9. Лапаєнко С. В. Виклики цифрової епохи: адаптація інформаційно бібліографічного ресурсу «Педагоги України та світу» до потреб освіти і педагогіки. *Адаптивні процеси в освіті*: збірник матеріалів (тез доповідей) 4-го Міжнародного наукового форуму / за заг. ред. Г.В. Єльнікової; ред. кол.: О.Л. Ануфрієва, В.М. Гладкова, Г.Ю. Кравченко, З.В. Рябова; упоряд. І.С. Лапшина. Київ: Юстон, 2025, 329 с. С. 184-186

УДК 378.147

Боровик Олександр Васильович,
здобувач вищої освіти навчальної групи МОм-24
Київського національного університету будівництва і архітектури;
науковий керівник: Чуприна Христина Миколаївна,
доктор економічних наук, професор кафедри менеджменту в будівництві
Київського національного університету будівництва і архітектури

ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКІ ІННОВАЦІЇ В ДЕВЕЛОПМЕНТІ: ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРОЄКТНОГО СЕРЕДОВИЩА В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Актуальність проблематики цифровізації девелопменту зумовлена тим, що будівельна галузь у світі традиційно має один із найнижчих рівнів цифрової інтеграції [1]. В Україні це особливо відчутно в умовах воєнних викликів, коли

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ

Збірник матеріалів
VIII Міжнародної конференції

(Київ, 12 листопада 2025 року)

Керівник видавничого проєкту *Віталій Зарицький*
Авторська редакція

Підписано до друку 05.01.2026. Формат 60x84 1/16.
Папір офсетний. Друк офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. аркушів – 48,59. Обл.-вид. аркушів – 42,84.
Тираж 300.

Видавець і виготовлювач: ТОВ «Видавництво Ліра-К»
Свідоцтво № 3981, серія ДК.
03115, м. Київ, вул. С. Чобану, 24
тел.: (050) 462-95-48; (067) 820-84-77
Сайт: lira-k.com.ua, редакція: zv_lira@ukr.net